

**PROGRAM PROFILAKTYCZNY
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA SOCJOTERAPII
W OŁAWIE
W ROKU SZKOLNYM 2011/2012**

Zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną 14.09.2011 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- ◆ Rozporządzenie MENiS dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz.458 z późniejszymi zmianami)
- ◆ Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. 2002 r. Nr 26, poz. 226)
- ◆ Ustawa z dnia 24.02.1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- ◆ Ustawa z dnia 26.10.1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z późniejszymi zmianami
- ◆ *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109)*
- ◆ Ustawa z dnia 07.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami)
- ◆ Rozporządzenie MENiS z dnia 19.07.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, wartościach rodziny, życia w formie prenatalnej oraz metodach i środkach prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Z 2002 r. Nr 121, poz. 1037)
- ◆ Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- ◆ Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ◆ Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- ◆ Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV
- ◆ Krajowy Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży z dnia 13 stycznia 2004 r.

SYTUACJA WYJŚCIOWA

Uczniowie i wychowankowie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii przebywają w placówce na mocy postanowień sądów rodzinnych lub na prośbę rodziców. Pochodzą z rodzin dotkniętych głęboką patologią społeczną. Jest to alkoholizm, przestępczość, narkomania, ubóstwo materialne i kulturowe, przemoc, niewydolność wychowawcza. Do przyczyn umieszczenia wychowanków w naszej placówce przez sądy lub rodziców zaliczyć należy przede wszystkim nierealizowanie obowiązku szkolnego. Nasi wychowankowie posiadają dwu, trzy, a nawet czteroletnie opóźnienie szkolne. Ponadto spożywali alkohol, i inne środki chemiczne. Eksperymentowali ze środkami psychoaktywnymi i zmieniającymi świadomość. Dokonywali drobnych przestępstw, szczególnie kradzieży. Dopuszczali się ucieczek z domów rodzinnych. Należeli do subkultur kryminogennych. Cechują się agresją i autoagresją. Lekceważą powszechnie akceptowane normy społeczne. W wyniku badań psychologicznych i pedagogicznych stwierdzono u nich niski poziom dojrzałości emocjonalnej i społecznej, jak też niższe niż przeciętnie możliwości intelektualne. Wszystko to powoduje, że niezbędne jest objęcie naszych wychowanków profilaktyką zachowań aspołecznych, szczególnie zapobieganie agresji, uzależnieniom, patologiom wynikającym z przynależności do subkultur. Program profilaktyczny ma za zadanie pomóc naszym podopiecznym i wywołać u nich korzystne zmiany zachowań.

Za realizację programu odpowiedzialna jest cała kadra pedagogiczna placówki

CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest dokonanie u naszych wychowanków zmian w sferze hierarchii wartości oraz podniesienie poziomu dojrzałości społecznej, emocjonalnej i moralnej. Ponadto:

- redukcja zachowań agresywnych i autoagresywnych zarówno w placówce jak też w czasie przebywania na przepustkach w domach rodzinnych,
- kształtowanie umiejętności zastępowania agresji konstruktywnymi zachowaniami,
- kształtowanie postawy świadomej rezygnacji z używek (papierosy, narkotyki, alkohol) i wybór życia zgodnego z zasadami higieny psychicznej,
- budowanie umiejętności krytycznej analizy skutków przynależności do subkultur,
- motywowanie do świadomej rezygnacji z kontaktów z patologicznymi grupami rówieśniczymi.

WARUNKI REALIZACJI ZAŁOŻONYCH CELÓW

- ścisła współpraca pomiędzy kadrami pedagogicznymi,
- relacje między kadrami i wychowankami oparte na wzajemnym szacunku, życzliwości i rozumieniu potrzeb i ograniczeń,
- pełna świadomość uczniów celów programu i akceptacja metod i form ich realizacji,
- podnoszenie kwalifikacji przez osoby podejmujące się oddziaływać profilaktycznych

ELEMENTY PROGRAMU PROFILKTYCZNEGO

- integracja wszystkich wychowanków,
- profilaktyka agresji,
- profilaktyka uzależnień,
- profilaktyka przynależności do subkultur i sekt religijnych,
- profilaktyka wykluczenia społecznego i doradztwo zawodowe
- profilaktyka chorób społecznych:
 - Sposoby zapobiegania i radzenia sobie ze stresem,
 - Przenoszonych drogą płciową,
 - Chorób zakaźnych (gruźlica, żółtaczka, świerzb)
 - AIDS
 - Chorób układu krążenia, nerwowego, pokarmowego skóry,

I. ROZKŁAD OBOWIĄZKÓW I POSTAWA PROWADZĄCEGO

1. **DYREKTOR** – organizacja działań wychowawczych i zapobiegawczych młodzieży zagrożonej uzależnieniem oraz przygotowanie nauczycieli-wychowawców do tych zadań;
2. **PEDAGOG** – współpraca z instytucjami wspierającymi działania profilaktyczno – wychowawcze w placówce, realizowanie w porozumieniu z wychowawcami programu profilaktycznego, indywidualnych planów resocjalizacyjnych, działalność informacyjna dotycząca szkodliwości środków odurzających, indywidualna pomoc pedagogiczna, zajęcia pedagogiczne;
3. **PSYCHOLOG** – realizowanie programu profilaktycznego w porozumieniu z wychowawcami i pedagogiem, indywidualna pomoc psychologiczna w sytuacjach kryzysowych, systematyczne zajęcia psychoedukacyjne, działalność informacyjna dotycząca dostępnych form pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniami;
4. **WYCHOWAWCY** - na podstawie programu profilaktyki określają szczegółowy plan działań profilaktycznych w swojej grupie wychowawczej (klasie) z uwzględnieniem osób odpowiedzialnych za ich realizację oraz go realizują; w ramach zajęć opiekuńczo-wychowawczych kształtują i rozwijają zainteresowania pozwalające wychowankom prowadzić zdrowy, aktywny tryb życia;
5. **NAUCZYCIELE** - prowadzą zajęcia edukacyjne w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania uzależnieniom, w ramach ścieżek edukacyjnych prowadzą edukację prozdrowotną.

PONADTO KADRA PEDAGOGICZNA

- Zna sytuację rodzinną wychowanków,
- Diagnozuje potrzeby i trudności wychowanków oraz procesy interpersonalne w klasie,
- Obserwuje zachowanie i postępy uczniów w procesie edukacyjnym i pracy nad sobą,
- Udziela uczniom wsparcia psychicznego w sytuacjach kryzysowych.
- Organizuje różne formy pracy dla uczniów,
- Dbą o integrację klasy i dobrą atmosferę,
- Utrzymuje współpracę z rodzicami i wspiera ich w wychowywaniu dzieci,
- Organizuje różnorodne i atrakcyjne sytuacje wychowawcze
- Traktuje wychowanków z należyтым szacunkiem,
- Pokazuje swoje mocne strony, wiedzę umiejętności,
- Jest autentyczna ,komunikuje się w sposób otwarty i jednoznaczny,
- Posiada umiejętność słuchania,
- Jest konsekwentna i stanowcza w działaniu,
- Przyjmuje odpowiedzialność za relacje z wychowankami,
- Jest przewidywalna i słowna,
- Potrafi wybaczyć,
- Jest sprawiedliwa,,.
- Potrafi dostrzec w wychowanku dobre strony,
- Szanuje odrębność wychowanka,
- Jest pomysłowa, kreatywna,, spokojna i opanowana,
- Jest gotowa do modelowania zachowań,
- Posiada cierpliwość i odporność psychiczną,
- Zna problemy, słownictwo i psychologię dorastającej młodzieży,
- Posiada umiejętność mediacji w sytuacjach konfliktowych,

INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE PLACÓWKĘ REALIZACJI PROGRAMU

LP	NAZWA INSTYTUCJI	RODZAJ POMOCY
1	PORADNIA UZALEŻNIEŃ – OŁAWA	Terapia rodzinna dla osób eksperymentującymi ze środka mi psychotropowymi Poradnictwo
2	SANEPID - OŁAWA	Materiały szkoleniowe
3	PORADNIA PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNA - OŁAWA	Badania psychologiczno-pedagogiczne Poradnictwo Doradztwo zawodowe
4	TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI – ODDZIAŁY W OŁAWIE I WE WROCŁAWIU	Pomoc finansowa
5	OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ – WROCŁAW	.Poradnictwo Terapia indywidualna Konsultacje psychologiczno-pedagogiczne
6	OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	Pomoc finansowa
7	PORADNIA ZDROWIA PSYCHICZNEGO - WROCŁAW	Konsultacje psychologiczni-pedagogiczne. Poradnictwo Terapia
8	PRZYCHODNIA „ HIPOKRATES” OŁAWA	Badania wstępne i doraźne Szczepienia Skierowania do specjalistów. Konsultacje
9	PCPR	Poradnictwo Pomoc osobom usamodzielnianym
10	SĄDY	Wydawanie postanowień o urlopowaniu wychowanków i zmianie środków wychowawczych
11	POLICJA	Prewencja i doprowadzanie wychowanków Organizowanie akcji przeciw narkotykowych z udziałem psa tropiącego
12	STAROSTWO POWIATOWE W OŁAWIE	Pomoc finansowa – finansowanie wybranych programów Organizowanie programów i akcji w ramach programów profilaktycznych Materiały szkoleniowe
13	MOBILNE CENTRUM INFORMACI ZAWODOWEJ PRZY OHP WE WROCŁAWIU	zajęcia z doradztwa zawodowego materiały szkoleniowe

PROGRAMY REALIZOWANE W PLACÓWCE

LP	NAZWA PROGRAMU	CELE
1	„Życie w trzeźwości”	- dostarczenie wiedzy na temat wpływu środków psychoaktywnych na własne zdrowie i życie, - nabycie umiejętności kontrolowania zachowań destrukcyjnych w obszarach związanych z eksperymentowaniem ze środkami psychoaktywnymi, - nabycie umiejętności ułatwiających młodym ludziom funkcjonowanie w środowisku społecznym, dając możliwość samostanowienia i dbania o zaspokojenie własnych potrzeb,
2	„Pokonam dysleksję – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne”, bazujący na programie edukacyjno-terapeutycznym „Ortograffiti”	- stymulujących rozwój funkcji poznawczych uczestniczących w nauce czytania i pisania, takich jak spostrzegawczość, pamięć wzrokowo- słuchowa, koordynacja wzrokowo-ruchowa, koncentracja uwagi, - kształcących umiejętności czytania, szczególnie w zakresie techniki i tempa, jak również rozumienia czytanej treści, - rozwijających sztukę poprawnego pisania zarówno w zakresie poprawności ortograficznej, jak i umiejętności konstruowania różnych form wypowiedzi pisemnych, - rozwijających sprawność grafomotoryczną, dzięki wprowadzeniu między innymi kaligrafii oraz specjalnej liniatury wymuszającej posługiwanie się kształtnym pismem.
3	„Trzymaj formę”	- zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie - kształtowanie prozdrowotnych nawyków stylu życia i sposobu odżywiania. - zachęcenie do aktywności fizycznej (zarówno w ramach zajęć szkolnych, jak i rekreacji) - dostarczenie wiedzy z zakresu sposobu odżywiania, kładąc szczególny nacisk na zróżnicowanie i zbilansowanie diety zarówno pod względem energetycznym jak i odżywczym - dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych

HARMONOGRAM PROGRAMU

RODZAJ ODDZIAŁYWAŃ	CEL ODDZIAŁYWAŃ	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
INTEGRACJA GRUPY	Stworzenie więzi koleżeńskich, Pomoc w adaptacji nowych wychowanków Stworzenie korzystnej atmosfery i warunków do prawidłowego funkcjonowania wychowanków w placówce.	Zajęcia warsztatowe, Spacery i wycieczki Gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu	Cała kadra pedagogiczna Wychowawcy grup i wychowawcy klas Psychologa	Cały rok Cały rok Cały rok
PROFILAKTYKA AGRESJI	Diagnoza problemu, Pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach stresowych Wskazywanie alternatywnych zachowań	Zajęcia warsztatowe Konkurs plastyczny (plakat)	Wychowawcy grup wspierani pomocą pedagoga i psychologa szkolnego	Październik (w razie potrzeby w innych miesiącach roku szkolnego)
PROFILAKTYKA CHORÓB SPOŁECZNYCH	Wprowadzenie zmian w osobowości wychowanków oraz stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi, wspomaganie budowania poczucia własnej wartości: - identyfikowanie własnych cech osobowych - określenie specyfiki rozwoju emocjonalnego w okresie dojrzewania oraz związanych z tym problemów i sposobów ich rozwiązywania - przekształcanie negatywnych postaw wychowanków na społecznie akceptowane - uwypuklenie znaczenia zasad moralnych dla rozwoju osobistego człowieka Rozwijanie osobistego potencjału wychowanków poprzez angażowanie w różnorodne formy zajęć uwzględniających ich indywidualne potrzeby: - organizowanie zajęć wychowawczych inspirujących wychowanków do aktywnego uczestnictwa w zajęciach - organizowanie zajęć pozalekcyjnych w ramach kół zainteresowań	Pogadanki Konkurs plastyczny Konkurs wiedzy	Pielęgniarka, lekarz specjalista, psycholog Wychowawcy klas Wychowawcy grup Nauczyciel biologii	Grudzień Marzec
PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	.Dostarczenie wiedzy na temat substancji psychoaktywnych: - poznanie negatywnych skutków zażywania określonego rodzaju narkotyku - poznanie mechanizmu uzależnienia - dostarczenie informacji na temat instytucji zajmującymi się osobami uzależnionymi - wskazanie przykładów zdrowego trybu życia bez nałogów z uwzględnieniem różnorodności form spędzania czasu wolnego -uświadamianie zagrożeń związanych z używkami (papierosy,	Zajęcia warsztatowe Gazetka Konkurs plastyczny Apel szkolny	Wychowawcy klas i grup we wsparciu z poradniami Psycholog Pedagog nauczyciel biologii	Październik, Luty Maj

	alkohol, narkotyki, leki, środki anaboliczne)			
ZASADY UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY	Zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy. Poznanie zasad postępowania na miejscu wypadku. Dbanie o własne bezpieczeństwo podczas udzielania pierwszej pomocy. Nauka opatrywania w zakresie pierwszej pomocy zranienia, krwotoki, urazy kości i stawów, Ponadto wychowanek: • umie postępować z nieprzytomną ofiarą wypadku, • potrafi udzielić pomocy przy oparzeniach i odmrożeniach, • umie opiekować się poszkodowanym do przybycia służb medycznych	Zajęcia praktyczne Szkolenie Udział w konkursie udzielania pierwszej pomocy	Wychowawcy nauczyciel w-f nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa Lekarz	Grudzień Maj
PROFILAKTYKA PRZYNALEŻNOŚ CI DO SUBKULTUR I SEKT RELIGIJNYCH	-uczenie krytycznego odbioru tego, co niesie ze sobą kultura masowa, - kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz za dokonywane wybory moralne, - uczenie umiejętności szanowania poglądów innych, wyrażania poglądów własnych i ich obrony oraz rozwijanie umiejętności prezentacji swego stanowiska, dialogu i współdziałania z innymi, -kształtowanie postawy tolerancji dla odmienności rasowych, narodowych, światopoglądowych, wyznaniowych, kulturowych, - rozwijanie indywidualnych zainteresowań, rozbudzanie potrzeby samodoskonalenia	Pogadanka Zajęcia warsztatowe	Wychowawcy nauczyciel religii psycholog pedagog	Marzec
PROFILAKTYKA WŁAŚCIWYCH POSTAW W ŻYCIU SEKSUALNYM CZŁOWIEKA	Realizowanie tematyki dotyczącej rozwoju człowieka (w tym rozwoju seksualnego) podczas lekcji - biologia, - religia, - godzin do dyspozycji nauczyciela, -funkcjonowania w środowisku społeczno-przyrodniczym -zajęć wychowawczych w grupie wychowawczej Indywidualne konsultacje z psychologiem i pedagogiem, a w szczególnych przypadkach konsultacje lekarzy specjalistów.	Pogadanka na temat antykoncepcji Zajęcia warsztatowe	Wychowawcy Psycholog Nauczyciel religii Nauczyciel biologii Lekarz Pielęgniarka	Listopad
PROFILAKTYKA WYKLUCZEŃ SPOŁECZNYCH I DORADZTWO ZAWODOWE	- wyjaśnienie znaczenia kompetencji społecznych i uświadomienia ich roli - trening umiejętności społecznych - uwewnętrznianie zasad społeczno – moralnych akceptowanych przez ogół -planowanie przez wychowanków rozwoju w sferze społecznej - odróżnianie zachowań akceptowanych społecznie od zachowań aspołecznych	Zajęcia warsztatowe Pogadanki	Wychowawcy Psycholog Pedagog Wsparci poradniami doradztwa zawodowego oraz In. instytucjami	Cały rok szkolny

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Przed rozpoczęciem realizowania planu profilaktycznego przeprowadzona zostanie wśród wychowanków ankieta. Wzór ankiety - załącznik nr 1. Po zakończeniu programu ponownie zostanie przeprowadzona ankieta ewaluacyjna mająca na celu sprawdzenie efektów programu – wzór ankiety załącznik nr 2. Odpowiedzialnym za przeprowadzenie ankiet – Mariusz Kuźniarski, Marcin Ćwigoń - pedagog.

Plan opracował zespół w składzie:

Mariusz Kuźniarski,
Ewelina Krocak-Hryciuk,
Bartłomiej Mierniczek,
Tomasz Pustelnik.